

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΤΟΥ ΜΑΚΑΡΙΩΤΑΤΟΥ ΣΤΟΝ ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΟ ΣΤΑΘΜΟ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Συνέντευξη του Μακαριωτάτου Πατριάρχου Ιεροσολύμων κ. Θεόφιλου Γ' στον Ραδιοφωνικό Σταθμό της Εκκλησίας της Ελλάδος

Αποκλειστική, ωριαία, συνέντευξη στον Ραδιοφωνικό Σταθμό της Εκκλησίας της Ελλάδος και στον Δημοσιογράφο Κων/νο Μπλάθρα, παρεχώρησε ο Μακαριώτατος Πατριάρχης Ιεροσολύμων κ. Θεόφιλος. Η συνέντευξη, που μεταδόθηκε την Πέμπτη 19/10/2006, στις 11.00 μ.μ. στην εκπομπή «Επί προσωπικού», έχει ως εξής:

Κων/νος Μπλάθρας: Μακαριώτατε, το καλοκαίρι είδαμε την εξέλιξη ενός πολέμου στην περιοχή όπου υπηρετείτε. Πώς είναι η κατάσταση αυτή τη στιγμή στα ελληνορθόδοξα Προσκυνήματα;

Ιεροσολύμων Θεόφιλος Γ': Η κατάσταση είναι πολύ ήρεμη, ήσυχη και έχει αποκατασταθεί πλέον η εύρυθμη λειτουργία των Εκκλησιών και των Προσκυνημάτων και μάλιστα αυτή τη στιγμή έχουμε προσέλευση πάρα πολλών προσκυνητών. Η προσέλευση αυτή ανεκόπη κατά τη διάρκεια της κρίσεως του πολέμου. Τώρα έχει πλήρως αποκατασταθεί και είναι έντονος η προσέλευσις και η παρουσία των προσκυνητών, τόσο από τη Ρωσία, από τις πρώην Ανατολικές χώρες, όσο και από την Ελλάδα.

Κ.Μ.: Είδαμε το καλοκαίρι στις τηλεοράσεις μας βομβαρδισμούς στην Κανά. Αυτή τη στιγμή ποια είναι η κατάσταση στην περιοχή;

Ι.Θ.Γ': Οι βομβαρδισμοί δεν έγιναν μόνο στην Κανά, έγιναν και σε άλλα μέρη που έχουμε Προσκυνήματα και σε άλλες μεγάλες πόλεις που έχουμε Εκκλησίες, ποιμνιο και ιερείς. Τα πράγματα και πάλι ηρέμησαν, το Προσκύνημα δεν υπέστη καμία φθορά ούτε κινδύνευσε, δεδομένου ότι οι πύραυλοι έπεσαν πολύ μακριά του Προσκυνηματος.

Κ.Μ.: Ακούσαμε αργότερα, και πάλι στις ειδήσεις, για κάποιες ζημιές σε ελληνορθόδοξη μονή στη Λωρίδα της Γάζας...

Ι.Θ.Γ': Αυτό δεν έχει καμία σχέση με την κρίση του Λιβάνου, τον πόλεμο του Λιβάνου. Αυτό έχει σχέση με τις πρόσφατες δηλώσεις που έγιναν και αυτό προκάλεσε το θρησκευτικό συναίσθημα των μουσουλμάνων, οι οποίοι ξεσηκώθηκαν και άρχισαν να βάλουν κατά Εκκλησιών. Εις την Γάζα δεν επετέθησαν κατά της Εκκλησίας μας αλλά σε χώρο όπου στεγάζει το Ηγουμενείο και την Επιτροπή της Εκκλησίας, τα Κατηχητικά Σχολεία κ.λπ., σε βοηθητικούς χώρους, δηλαδή.

Κ.Μ.: Αυτό με οδηγεί να σας ρωτήσω πώς είναι η κατάσταση, όσον αφορά τους αλλόθρησκους, τους μουσουλμάνους; ποια είναι η σχέση του Πατριαρχείου με τους μουσουλμάνους; Έχουν δυσκολέψει τα πράγματα, μετά τα πρόσφατα γεγονότα;

Ι.Θ.Γ': Οι σχέσεις του Πατριαρχείου με τους μουσουλμάνους παραμένουν πάντοτε στενές, αγαθές. Αυτά είναι επεισόδια τα οποία σε καμία περίπτωση δεν

αντιπροσωπεύουν την υγιή μουσουλμανική κοινότητα εν γένει. Και μάλιστα οι Αρχές οι μουσουλμανικές, οι Αρχές της Παλαιστίνης αντέδρασαν αμέσως και έτρεξαν να αποτρέψουν περαιτέρω τέτοια συμβάντα και γεγονότα.

Κ. Μ. : Μακαριώτατε, είσαστε στην Αθήνα για επαφές με την Ελληνική Κυβέρνηση. Πείτε μας λίγο για τις σχέσεις του Ελληνορθόδοξου Πατριαρχείου Ιεροσολύμων με την Ελληνική Πολιτεία.

Ι.Θ.Γ' : Η ελληνική Πολιτεία, όπως γνωρίζετε, πάντοτε εμερίμνα για το Πατριαρχείο και εξακολουθεί να ενδιαφέρεται. Μάλιστα, τα τελευταία χρόνια, κατά τη διάρκεια της κρίσεως που υπέστη το Πατριαρχείο, αλλά και μετά την κρίση, δείχνει εμπράκτως το ενδιαφέρον της. Αυτό φάνηκε από την επίσκεψη της κυρίας Μπακογιάννη στη Μέση Ανατολή. Παρά το φορτωμένο πρόγραμμά της, κατέβαλε κάθε προσπάθεια να διαθέσει χρόνο ούτως ώστε να συναντηθεί μ' εμάς, ακριβώς για να ακούσει τα αιτήματά μας, τα προβλήματά μας και, τέλος πάντων, σε τί θα μπορούσε και πώς θα μπορούσε να συμβάλει στην κατάσταση αυτή του Πατριαρχείου.

Κ.Μ.: Από την πλευρά της Εκκλησίας της Ελλάδος, ποιες είναι οι επαφές με το Πατριαρχείο Ιεροσολύμων;

Ι.Θ.Γ' : Οι επαφές είναι πολύ στενές και μάλιστα είχαμε συνάντηση με τον Μακαριώτατο Αρχιεπίσκοπο Αθηνών κ. Χριστόδουλο και συζητήσαμε διάφορα θέματα κοινού ενδιαφέροντος. Τον ευχαριστήσαμε διότι χάρις εις την δικήν του προσπάθεια, στο δικό του ενδιαφέρον οι προσκυνηταί οι οποίοι ήρθαν, έρχονται και εξακολουθούν να έρχονται από όλα τα μέρη της Ελλάδας, δεν έρχονται μόνοι τους αλλά συνοδεύονται από Ιεράρχας και από Ιερείς. Αυτό είναι πολύ σημαντικό για το Πατριαρχείο, γιατί κατ' αυτόν τον τρόπο ενισχύεται η Αγιοταφίτικη Αδελφότητα, ενισχύεται το έργο του Πατριαρχείου και οι σχέσεις Πατριαρχείου Ιεροσολύμων και Εκκλησίας της Ελλάδος συσφίγγονται έτι περισσότερο. Ως γνωστόν, η Εκκλησία της Ελλάδος, όπως επανειλημμένως έχουμε τονίσει, είναι η τροφός των Πατριαρχείων της Μέσης Ανατολής, ειδικότερα του Πατριαρχείου Ιεροσολύμων. Όταν λέμε τροφός εννοούμε όχι μόνο από ηθικής πλευράς, από πάσης πλευράς.

Κ.Μ.: Υπάρχουν κάποια συγκεκριμένα προγράμματα ή σκέψεις για κάποια προγράμματα, φέρ' ειπείν εκπαιδευτικής συνεργασίας ή συνεργασίας στον ανθρωπιστικό τομέα, με την Εκκλησία της Ελλάδος;

Ι.Θ.Γ' : Αυτό που αναμένει κανείς από την Εκκλησία της Ελλάδος είναι αυτονόητο. Όταν λέμε βοήθεια, η ενίσχυση δεν περιορίζεται σ' ένα συγκεκριμένο τομέα, είναι το καθήκον που πρέπει να πράξει ο καθείς. Διότι η αποστολή του Πατριαρχείου είναι μεγάλη και η αποστολή δεν είναι μεμονωμένη. Εμείς ποτέ δεν διαχωρίσαμε τον εαυτό μας, ως Αγιοταφίτικη Αδελφότητα, από το σώμα της Εκκλησίας, ειδικότερα της ελληνοφώνου Εκκλησίας.

Κ.Μ.: Όλα τα προσκυνήματα στην Μέση Ανατολή έχουν και τεράστιο ιστορικό ενδιαφέρον. Υπάρχει από πλευράς των ελληνικών υπηρεσιών αρχαιολογίας κάποιο ενδιαφέρον; έχετε κάποιες επαφές προς αυτόν τον τομέα;

Ι.Θ.Γ' : Ενδιαφέρον υπήρχε, υπάρχει και συνεχίζει να υπάρχει από όλους τους τομείς. Κατά καιρούς έχουν έλθει στο Πατριαρχείο και έρχονται διάφοροι

παράγοντες επιστήμονες και ειδήμονες, οι οποίοι εκδηλώνουν πραγματικά το ενδιαφέρον τους για το Πατριαρχείο. Σε όλους η πρόσκληση είναι ανοιχτή. Το Πατριαρχείο ζητά και θέλει την συμπαράστασή τους, τη γνώση τους, την εμπειρία τους. Υπάρχει μεγάλο πεδίο δράσεως για το Πατριαρχείο και όποιος θέλει να προσφέρει τις υπηρεσίες του είναι ευπρόσδεκτος.

Κ.Μ.: Μακαριώτατε, είδαμε ότι οι σχέσεις σας με την Παλαιστινιακή Αρχή αλλά και με την Ιορδανία έχουν αποκατασταθεί. Τρέφετε ελπίδες ότι το ίδιο θα υπάρξει και με το Ισραήλ;

Ι.Θ.Γ': Μα και με το Ισραήλ οι σχέσεις του Πατριαρχείου είναι άριστες.

Κ.Μ.: Ως προς την αναγνώρισή σας;

Ι.Θ.Γ': Υπάρχει μια εκκρεμότητα αλλά αυτή δεν επηρεάζει τις σχέσεις του Πατριαρχείου με το κράτος του Ισραήλ. Είναι μια εκκρεμότητα, η οποία, εν πάσει περιπτώσει, όλοι γνωρίζουνε τους λόγους και τα αίτια, η οποία οσονούπω θα διευθετηθεί. Είναι στον δρόμο της κι αυτή.

Κ.Μ.: Μακαριώτατε, επιτρέψτε μου να ρωτήσω ποια είναι τα προβλήματα σήμερα στην Αγιοταφίτικη Αδελφότητα; Με δεδομένο ότι πριν από έναν-ενάμιση χρόνο τα προβλήματα ήταν πολλά και οξυμένα, όπως και εσείς είχατε πει σε συνεντεύξεις σας τότε.

Ι.Θ.Γ': Τώρα πλέον εμείς δεν πρέπει να ασχολούμαστε με το παρελθόν. Πρέπει να κοιτάμε προς τα εμπρός. Το μέλλον μας απασχολεί. Τα προβλήματα είναι απλά. Εκείνο που έχουμε ανάγκη εμείς είναι τα στελέχη. Διότι οι ανάγκες του Πατριαρχείου αυτή τη στιγμή είναι πολύ μεγάλες. Η μέριμνα του Πατριαρχείου δεν περιορίζεται μόνο στα Προσκυνήματα, επεκτείνεται και στο χώρο τον ποιμαντικό. Έχουμε τις κοινότητές μας. Επίσης, οι υποχρεώσεις μας αυξάνονται, ένεκα της θέσεως του Πατριαρχείου.

Σήμερα το Πατριαρχείο Ιεροσολύμων και μετά από αυτήν την ανάνηψη, ως το πούμε έτσι, έχει επανεύρει τη θέση του την κεντρική. Το Πατριαρχείο διαδραματίζει ρόλο σημαντικό όχι μόνο στον εκκλησιαστικό τομέα αλλά και στον διαχριστιανικό αλλά και στον πολιτικό τομέα. Δεδομένου ότι το Πατριαρχείο είναι η μόνη Εκκλησία, είναι το μόνο θρησκευτικό, χριστιανικό ίδρυμα, το οποίο είναι γηγενές. Είναι η Εκκλησία του τόπου και είναι το μόνο ίδρυμα το οποίο εκπροσωπεί και εκφράζει την φωνή τη χριστιανική της Ιερουσαλήμ, που σημαίνει ότι αντιπροσωπεύει και όλους τους άλλους χριστιανούς και τις άλλες χριστιανικές ομολογίες.

Κ.Μ.: Και είναι και ο αρχαιότερος θεσμός στη Μέση Ανατολή...

Ι.Θ.Γ': Είναι ο θεσμός!

Κ.Μ.: Το καλοκαίρι εκείνο το καυτό της κρίσεως του 2005, είχαμε ακούσει πολλά στην Ελλάδα για παραχώρηση εκτάσεων, ακινήτων του Πατριαρχείου σε Ισραηλινούς και υπήρχε μία σκιά επάνω σε πολλά πράγματα. Σήμερα η κατάσταση πώς είναι; Θέλω να μου πείτε εάν αυτή η αντίληψη που είχαμε αντιπροσώπευε την πραγματικότητα.

Ι.Θ.Γ': Ε, νομίζω ότι πλέον οι πάντες έχουν αντιληφθεί περί τίνος επρόκειτο. Η παραπληροφόρησης ήδη έχει υποχωρήσει πάρα πολύ. Ήταν ένας μεγάλος

πειρασμός, ελέχθησαν πολλά, μας κατηγόρησαν βαναύσως, μας απέδωσαν διαφόρους τίτλους και προσωνυμίες, τα οποία κατά την πορεία, μετά το πέρασμα αυτού του πειρασμού, αποδείχθησαν ότι ήταν ψεύδη και αναληθή και συκοφαντίες. Αποδείχθη ότι όντως υπήρχε μία βαθειά κρίσις, η οποία κρίσις δεν ήταν αγοραπωλησίες μόνο κι ενοικιάσεις αλλά ήτο βαθυτέρα εκκλησιαστική κρίσις, η οποία απείλησε την υπόσταση του Πατριαρχείου.

Κ.Μ.: Τίθεται θέμα παραχωρήσεως ακινήτων του Πατριαρχείου;

Ι.Θ.Γ': Όχι, σε καμία περίπτωση!

Κ.Μ.: Σε πολλούς, Μακαριώτατε, στην Ελλάδα υπάρχει η αντίληψη ότι το Πατριαρχείο Ιεροσολύμων είναι ένας πολύ πλούσιος θεσμός, ότι υπάρχουν χρήματα άφθονα, να σας το πω λαϊκά. Εσείς, που είστε μέσα τα πράγματα, πώς το βλέπετε; τί θα λέγατε γι' αυτό;

Ι.Θ.Γ': Κοιτάξτε, αυτοί οι χαρακτηρισμοί έχουνε γενικό και λαϊκίστικο χαρακτήρα. Το Πατριαρχείο έχει περιουσίες, αλλά τί θα πει περιουσία; Τα Προσκυνήματα είναι περιουσία, οι διάφορες γαίες που έχει αποκτήσει το Πατριαρχείο, διά μέσου των αιώνων, αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα της υπάρξεως του Πατριαρχείου. Το Πατριαρχείο, όμως, σε καμία περίπτωση δεν μετέβαλε τον εαυτό του σε οργανισμό επενδύσεων ή εμπορικών αναπτύξεων και χρηματικών συναλλαγών. Η αποστολή του Πατριαρχείου είναι γνωστή, είναι καθαρώς πνευματική. Είναι θρησκευτική και γι' αυτό μέχρι σήμερα το Πατριαρχείο απολαμβάνει απολύτου σεβασμού από όλες τις κυβερνήσεις.

Ο απώτερος, ο ουσιαστικός λόγος υπάρξεώς μας είναι η διαφύλαξη των Προσκυνημάτων, τα οποία Προσκυνήματα, όμως, αποτελούν και την εγγύηση της διαμονής και διατηρήσεως του χριστιανικού στοιχείου εις την Μέση Ανατολή, ειδικότερα στην περιοχή μας. Ένεκα της αποστολής, της φύσεως της αποστολής του, το Πατριαρχείο αδυνατεί να ασχοληθεί με την ανάπτυξη της περιουσίας. Ουσιαστικά, ναι μεν διαθέτει περιουσία το Πατριαρχείο, αλλά η προσφορά του είναι καθαρά φιλανθρωπική και γι' αυτό το Πατριαρχείο θεωρείται φιλανθρωπικό ίδρυμα.

Κ.Μ.: Και είναι και περιουσία που άλλωστε δεν μπορεί ούτε να εκχρηματιστεί ούτε να υπολογιστεί σε χρυσό.

Ι.Θ.Γ': Όχι. Πρέπει να καταλάβουμε το εξής, ότι το Πατριαρχείο δεν πρέπει να παραλληλίζεται ή να συσχετίζεται με άλλες εκκλησιαστικές οργανώσεις και οντότητες, διότι η θέση του Πατριαρχείου είναι πολύ λεπτή. Το Πατριαρχείο είναι θεσμός του τόπου. Και σαν τοπικός, ανεξάρτητος, αυτοκέφαλος θεσμός βρίσκεται υπό την επικράτεια τριών πολιτειακών συστημάτων και διοικήσεων. Συνεπώς το Πατριαρχείο ουδέποτε κατά τη διάρκεια της ιστορικής του πορείας υπεισήλθε σε πολιτικές διενέξεις. Λοιπόν, το Πατριαρχείο ένεκα της θέσεώς του πρέπει να διατηρεί τη γραμμή του, η οποία, όπως είπαμε είναι θρησκευτική, εκκλησιαστική και συνεπώς πρέπει να κρατάει τις ισορροπίες.

Κ.Μ.: Κινδυνεύει το status των Προσκυνημάτων; Πολλά λέγονται και σ' αυτόν τον τομέα. Είναι μία πραγματικότητα στη Μέση Ανατολή, η οποία στηρίζεται σε παλαιούς και φωτισμένους ηγέτες της περιοχής. Σήμερα που τα πράγματα αλλάζουν κινδυνεύει;

Ι.Θ.Γ': Δεν κινδυνεύει τίποτε διότι το Πατριαρχείο έχει μία ιστορία αιώνων και έχει αποδειχθεί ποικιλοτρόπως και παντοιοτρόπως ότι το Πατριαρχείο είναι θεσμός θεοϊδρυτος και θεοσύστατος. Όλοι μας εκεί, αν εκφράζουμε φοβίες, είναι ένεκα ελλείψεως πίστεως.

Κ.Μ.: Οι σχέσεις σας με τα άλλα χριστιανικά δόγματα ποιές είναι;

Ι.Θ.Γ': Άριστες. Έχουνε αποκατασταθεί πλήρως και υπάρχει αλληλοσεβασμός, ειδικότερα τώρα, διότι αντελήφθησαν την ανάγκη της παρουσίας του Πατριαρχείου, γιατί, όπως σας είπα προηγουμένως, το Πατριαρχείο διαδραματίζει καθοριστικό ρόλο όσον αφορά την παρουσία εκεί των χριστιανών. Είναι το μόνο θρησκευτικό ίδρυμα, ο μόνος θεσμός, ο οποίος είναι αφ' ενός ο τοπικός, ο εντόπιος, ο γηγενής και είναι ο αρχαιότερος και ο πρωτογενής θεσμός αφ' ετέρου το Πατριαρχείο είναι ένας θεσμός που τον σεβάστηκε η ιστορία. Τί εννοώ μ' αυτό; ότι αυτοκρατορίες πέρασαν, διάφορες δυνάμεις πέρασαν μέχρι πρόσφατα, ήλθον και παρήλθον. Το Πατριαρχείο παραμένει στη θέση του ατάραχο και σταθερό και συνεχίζει την αποστολή και την πορεία του.

Κ.Μ.: Αυτή η μακραίωνη ιστορική παράδοση, ενδεχομένως, δείχνει σήμερα και ένα πρόσωπο κάπως, να το πω, συντηρητικό; Στις σχέσεις του με τις υπόλοιπες χριστιανικές ομολογίες το Πατριαρχείο Ιεροσολύμων μοιάζει να έχει μια στάση πιο επιφυλακτική.

Ι.Θ.Γ': Όχι, δεν έχει επιφυλακτική στάση το Πατριαρχείο. Το Πατριαρχείο Ιεροσολύμων είναι το πλέον ελεύθερο Πατριαρχείο και η ελευθερία του ακριβώς πηγάζει από το γεγονός ότι έχει πλήρη συνείδηση και συναίσθηση της αποστολής. Είναι ο χώρος εκείνος ο οποίος βοηθάει στο να μην παρασύρεται κανείς από αφηρημένες έννοιες και αφηρημένα συνθήματα.

Φέρ' ειπείν, λέμε για Οικουμενισμό. Εάν θέλει κανείς να αντιληφθεί τί σημαίνει Οικουμενισμός ας έρθει στα Ιεροσόλυμα, διότι εκεί εκ των πραγμάτων αποκαλύπτεται η πραγματική διάθεση ενός εκάστου. Τί εννοώ μ' αυτό; ότι στα Ιεροσόλυμα εάν δεν έχεις σημείο αναφοράς δεν έχεις και λόγο υπάρξεως. Όταν θα πάει κανείς στα Ιεροσόλυμα, εις τους Αγίους Τόπους γενικότερα, ο Ορθόδοξος αμέσως ψάχνει να δει το δικό του προσκύνημα που τον εκφράζει, ο Λατίνος τα ίδια, ο προτεστάντης τα ίδια, ο Ιουδαίος τα ίδια, ο μουσουλμάνος τα ίδια κ.ο.κ.

Κ.Μ.: Έχετε καθόλου επαφές με αλλόδοξους περιηγητές στην περιοχή; Πώς αντιμετωπίζουν το γεγονός ότι μία, σε παγκόσμια κλίμακα, μειωρηφούσα Εκκλησία, όπως είναι η Ορθόδοξη Εκκλησία, κατέχει τελικά στα Προσκυνήματα την «μερίδα του λέοντος»

Ι.Θ.Γ': Είναι λάθος κανείς να θεωρεί κάθε Εκκλησία και ειδικότερα την Εκκλησία των Ιεροσολύμων, να τη θεωρεί αριθμητικώς.

Κ.Μ.: Το λέω από την πλευρά ενός Ευρωπαίου, ο οποίος έχει συνηθίσει να κινείται μέσα σ' ένα ρωμαιοκαθολικό περιβάλλον. Ξαφνικά βρίσκεται στα Ιεροσόλυμα μέσα σ' ένα περιβάλλον ξένο και τα Προσκυνήματα είναι σε ορθόδοξα χέρια. Πώς αντιμετωπίζει αυτός ο άνθρωπος αυτό το γεγονός;

Ι.Θ.Γ': Τα Προσκυνήματα ναι μεν, μέγιστο μέρος των Προσκυνημάτων, είναι σε ορθόδοξα χέρια αλλά αυτό δεν σημαίνει ότι τα Προσκυνήματα έχουν στενό

εθνικιστικό ή ομολογιακό χαρακτήρα. Τα Προσκυνήματα είναι παγκόσμια και είναι προσιτά σε όλους. Η δική μας η αποστολή είναι ακριβώς η διαφύλαξις αυτών των Προσκυνημάτων, αυτών των Σεβασμάτων και μάλιστα η διαφύλαξή τους ως χώρων αγιασμού, ευλογίας και χάριτος. Αυτή είναι ακριβώς και η προσφορά της Αγιοταφίτικης Αδελφότητας και αυτό αναγνωρίζεται και πρέπει να αναγνωρίζεται από όλους.

Χάρις στην Αγιοταφίτικη Αδελφότητα τα Προσκυνήματα δεν παρέμειναν αρχαιολογικοί χώροι ή χώροι τουριστικοί αλλά διετήρησαν και διατηρούνται ως χώροι προσκυνηματικοί, λειτουργικοί.

Κ.Μ.: Εσείς υποθέτω ότι καθημερινά ζείτε εκεί στιγμές πολύ μεγάλης ευλάβειας από προσκυνητές. Και υποθέτω ότι αυτή η ευλάβεια δεν αφορά μόνον προσκυνητές από την Ελλάδα ή από ορθόδοξες χώρες. Μπορείτε να θυμηθείτε ένα περιστατικό από όλη την υπηρεσία σας εκεί, που να έχει μείνει στη μνήμη σας;

Ι.Θ.Γ': Είναι πολλά τα περιστατικά. Η ευλάβεια φαίνεται ακριβώς με την ψυχική μετατροπή που συμβαίνει σε πολλούς ανθρώπους. Επέρχεται, δηλαδή, μια αλλαγή σε κάθε άνθρωπο που επισκέπτεται τους Αγίους Τόπους, όχι κατ' ανάγκη χριστιανό, και στους μη χριστιανούς η επίδρασις και η δύναμις της Ιερουσαλήμ και η επιρροή της είναι αισθητή.

Αυτό φαίνεται από το γεγονός ότι οποιοσδήποτε επισκέπτεται τα Ιεροσόλυμα, ανεξάρτητα από τα κίνητρα τα οποία τον οδήγησαν εκεί, είναι αδύνατον να φύγει από τα Ιεροσόλυμα και να μη θέλει να επιστρέψει και πάλι. Αποκομίζει μια εμπειρία η οποία είναι εμπειρία υπαρξιακή, θα έλεγα. Τούτο οφείλεται στο γεγονός ότι τα Προσκυνήματα αποτελούν αδιάψευστα τεκμήρια ενός κοσμοσωτηρίου γεγονότος, της Σταυρώσεως και της Αναστάσεως του Χριστού.

Κ.Μ.: Διαβάζουμε σε ειδήσεις ότι μειώνεται δραματικά, λόγω και της συνεχιζόμενης έντασης, ο αριθμός των χριστιανών. Είναι αναστρέψιμη αυτή η κατάσταση ή θα έχουμε μία καθημερινή μείωση του χριστιανικού πληθυσμού στην περιοχή;

Ι.Θ.Γ': Κοιτάξτε, όλες αυτές οι θεωρήσεις είναι κατανοητές, έχουν κριτήρια καθαρά κοσμικά και ανθρώπινα. Ο λόγος της υπάρξεώς μας εις τα Ιεροσόλυμα είναι ένα καθημερινό θαύμα.

Κ.Μ.: Εσείς υπηρετείτε το Πατριαρχείο από μικρό παιδί. Θέλω να σας ρωτήσω ποιό είναι το κίνητρο σήμερα για ένα παιδί να έρθει στα Ιεροσόλυμα και να υπηρετήσει εκεί;

Ι.Θ.Γ': Τώρα βρισκόμεθα στην ευχάριστη θέση να ανακοινώσουμε σε όλους ότι η Πατριαρχική Σχολή λειτουργεί άψογα από πάσης πλευράς, από πλευράς κτιριακής, από πλευράς διατροφής, από πλευράς διαβίωσης. Ήδη τώρα το σχολείο μας είναι πλήρες από διδακτικό προσωπικό και όχι μόνο πλήρες αλλά είναι οργανωμένο και σε πολύ καλό επίπεδο εκπαιδευτικό και ηθικό με την ευρύτερη έννοια. Έχουμε λίγους, βέβαια, μαθητές. Αυτό είναι κάτι το οποίο μας απασχολεί. Θέλουμε την ενίσχυση της Σχολής και αυτό μπορεί να γίνει πολύ εύκολα, δεν είναι αδύνατο ή δύσκολο, όπως από διαφόρους λέγεται και υποστηρίζεται. Επαφίεται στην καλή διάθεση των διαφόρων υπευθύνων, ειδικότερα εκκλησιαστικών ανωτέρων παραγόντων.

Κ.Μ.: Ποιό είναι το κίνητρο για τα παιδιά ή για ένα γονιό σήμερα να στείλει

το παιδί του στη Σχολή, στη «Σιών»

Ι.Θ.Γ': Το κίνητρο είναι τα Πανάγια Προσκυνήματα, τα οποία είναι κεφάλαιο μεγάλο πνευματικό. Τα Πανάγια Προσκυνήματα έχουν τη δική τους γλώσσα. Τα Πανάγια Προσκυνήματα, όπως είπαμε, είναι τα αδιάψευστα μαρτύρια και τεκμήρια της πίστεώς μας και τα Πανάγια Προσκυνήματα συμβάλλουνε πάρα πολύ στο να γνωριστεί και να καταγγέλλεται ο Χριστός. Η προσέλευσις εκεί των προσκυνητών και των μη προσκυνητών, και των άλλων επισκεπτών, νομίζω φανερώνει ποιος είναι ο ρόλος και ο λόγος των Προσκυνημάτων. Εκατοντάδες χιλιάδες ανθρώπων που επισκέπτονται τους Αγίους Τόπους, όταν έρχονται εκεί, πολλοί εξ αυτών ούτε καν γνωρίζουν περί Χριστού, ερχόμενοι, όμως, πρώτα απ' όλα, γνωρίζουν τον Χριστό.

Κατά δεύτερο λόγο ανακαλύπτουν την Ορθοδοξία, της οποίας Ορθοδοξίας η αποστολή είναι οικουμενική και η Ορθοδοξία είναι η σώζουσα αλήθεια και το Πατριαρχείο, η Αγιοταφίτικη Αδελφότητα με την παρουσία της ακριβώς διακονεί αυτόν τον λόγο της σωζούσης αληθείας και η παρουσία της Αγιοταφίτικης Αδελφότητας εκεί εγγυάται και διασφαλίζει την παρουσία του χριστιανικού στοιχείου, του Χριστιανισμού γενικότερα εις την Μέση Ανατολή.

Κατόπιν εκείνο που διαφοροποιεί τον χαρακτήρα στη Μέση Ανατολή και τον διανθίζει και του προσδίδει αυτό το χρώμα, το οποίο έχει η Μέση Ανατολή είναι ακριβώς η παρουσία της Αγιοταφίτικης Αδελφότητας. Διότι Χριστιανισμός χωρίς την παρουσία των Προσκυνημάτων, χωρίς την παρουσία της Αγιοταφίτικης Αδελφότητας στην Μέση Ανατολή, δεν θα έχει καμία σημασία και κανένα ιδιαίτερο λόγο. Τα Πανάγια Προσκυνήματα, τα οποία μέχρι σήμερα διαφυλάσσονται και διατηρούνται ως χώροι λειτουργικοί, είναι αυτά τα οποία προσδίδουν σημασία στην χριστιανική παρουσία.

Κ.Μ.: Ποιές είναι οι προϋποθέσεις για ένα παιδί να έρθει στη Σχολή του Πατριαρχείου;

Ι.Θ.Γ': Είναι απλές οι προϋποθέσεις. Η Πατριαρχική Σχολή είναι Μέσης Εκπαίδευσης, ακολουθεί το εκπαιδευτικό πρόγραμμα του υπουργείου της Παιδείας της Ελλάδος. Βέβαια, προστίθενται και άλλα μαθήματα τα οποία έχουν σχέση με την ιστορία της Εκκλησίας των Ιεροσολύμων. Διδάσκονται γλώσσες η αγγλική και η αραβική. Παραλλήλως η Σχολή αυτή, ως Πατριαρχική, συμμετέχει εις την όλη ζωή τη λατρευτική και λειτουργική του Πατριαρχείου και της Εκκλησίας. Υπάρχουν άπειρες δυνατότητες, άμα τη περατώσει των σπουδών, να συνεχίσουνε τα παιδιά που αποφοιτούν εκεί σε ανώτερα πνευματικά ιδρύματα, σε πανεπιστήμια, σε διάφορες σχολές, είτε της Ελλάδος, είτε εκεί είτε στο εξωτερικό. Πρόσφατα, μάλιστα, εμείς στείλαμε, κατόπιν μια καθυστερήσεως ένεκα της γνωστής κρίσεως, Αγιοταφίτες νέους να συνεχίσουν και να ολοκληρώσουν τις θεολογικές τους σπουδές εδώ εις την Ελλάδα. Αυτό το κάναμε γιατί ήταν απαραίτητο να επανέλθει αυτή η παλιά παράδοση και να επανέλθει ο σύνδεσμος μεταξύ της Αγιοταφίτικης Αδελφότητας και των εδώ νέων, φοιτητών, ιερέων της Ελλάδος και άλλων, οι οποίοι δείχνουν ενδιαφέρον για το Πατριαρχείο.

Κ.Μ.: Θα ήθελα να χρησιμοποιήσουμε ως ζωντανό παράδειγμα και τη δική σας παρουσία. Εσείς ξεκινήσατε μικρό παιδί από ένα χωριό στη Μεσσηνία για να βρεθείτε στο Πατριαρχείο των Ιεροσολύμων. Μπορείτε να μας δώσετε σε μερικές γραμμές αυτή σας την πορεία;

Ι.Θ.Γ': Είναι μια πορεία, η οποία ισχύει για όλους του Αγιοταφίτες. Όλοι μας

βρεθήκαμε στα Ιεροσόλυμα κι αυτό κατά κύριο και πρώτο λόγο, ως γνωστόν, οφείλεται στους γονείς μας και κυρίως στις μητέρες μας, οι οποίες πάντοτε το θεωρούν μεγάλη ευλογία, επίσκεψη του Θεού, να έχουνε το παιδί τους, να το αφιερώσουνε, να το προσφέρουνε στη διακονία της Εκκλησίας, πολλώ δε μάλλον στην υπηρεσία και τη διακονία του Παναγίου Τάφου.

Κ.Μ.: Εσείς προέρχεστε μάλιστα και από πολύτεκνη οικογένεια. Πώς σας βλέπουν σήμερα τα αδέρφια σας ως Πατριάρχη Ιεροσολύμων; τον μικρό Ηλία που έφυγε από το χωριό για να είναι σήμερα Πατριάρχης στα Ιεροσόλυμα;

Ι.Θ.Γ': Το θέμα είναι ότι όσο ψηλότερα ανέρχεται κανείς, τόσο συνειδητοποιεί την μηδαμινότητά του και δεν πρέπει να σκέφτεται με όλα αυτά τα κοσμικά κριτήρια. Η Εκκλησία είναι διακονία και συνεπώς χρειάζεται μεγάλη προσοχή. Δεν πρέπει, δηλαδή, να προσεγγίζει κανείς την πορεία του μέσα στην Εκκλησία με κοσμικά κριτήρια και να μιλάμε για καριέρα κ.τ.λ.

Κ.Μ.: Το λέω από την έννοια την πνευματική. Όσο και να ζούμε σήμερα σε μία εκκοσμικευμένη εποχή, το να είναι κάποιος Πατριάρχης Ιεροσολύμων, για μας τους λαϊκούς, είναι ένα παράδειγμα, είναι μία θέση περιφανής.

Ι.Θ.Γ': Είναι μια θέση περιφανής αλλά γι' αυτόν τον οποίον αναδεικνύεται σ' αυτήν είναι μια θέσις ευθύνης πολύ μεγάλης κι εκεί συνειδητοποιεί τη μηδαμινότητά του και την ευτέλειά του.

Κ.Μ.: Μακαριώτατε, εμείς στην Ελλάδα έχουμε κατ' έτος την ευλογία με το Άγιον Φως, το οποίο έρχεται κάθε Πάσχα, κάθε Μεγάλο Σάββατο. Θέλω, κατ' αρχάς, να ρωτήσω πώς αισθάνεται ο Πατριάρχης όταν μπαίνει στο Κουβούκλιο του Παναγίου Τάφου εκείνη την ημέρα για να πάρει το Φως;

Ι.Θ.Γ': Είναι όπως αισθάνεται όταν πρόκειται να τελέσει οποιαδήποτε ακολουθία, ειδικότερα τη θεία Λειτουργία.

Κ.Μ.: Τί θα λέγατε σε όσους στην Ελλάδα αμφισβητούν το θαύμα;

Ι.Θ.Γ': Δεν μπορούμε να πείσουμε τους ανθρώπους να αποδεχθούν ή όχι το θαύμα. Αυτό είναι μια εμπειρία, η οποία εμπειρία στον κάθε άνθρωπο δεν εξωτερικεύεται και δεν εκλογικεύεται.

Κ.Μ.: Κάθε χρόνο στην τελετή αυτή, όταν ανάψει το Φως, βλέπουμε ρίγη συγκινήσεως και εορταστικές εκδηλώσεις μέσα στο Ναό της Αναστάσεως. Αυτός ο κόσμος εκεί είναι ορθόδοξοι χριστιανοί ή είναι και μουσουλμάνοι;

Ι.Θ.Γ': Πρώτα απ' όλα είναι όλοι οι χριστιανοί. Και μη χριστιανοί.

Κ.Μ.: Πώς ζείτε εσείς αυτή την έκρηξη της χαράς, που σ' ένα δυτικό άνθρωπο μπορεί να φαίνεται και λίγο υπερβολική;

Ι.Θ.Γ': Αυτή η έκρηξη της χαράς είναι μία καθημερινή εμπειρία και αυτή η έκρηξη της χαράς φαίνεται όταν λέμε το «Χριστός Ανέστη!».

Κ.Μ.: Αραβικά γνωρίζετε;

Ι.Θ.Γ': Αρκετά.

Κ.Μ.: Αυτό σημαίνει ότι έχετε επαφή και με τους απλούς ανθρώπους.

Ι.Θ.Γ': Ναι, είχα τη δυνατότητα να υπηρετήσω και σε ποίμνιο αραβικό.

Κ.Μ.: Πώς αντιμετωπίζει ο αραβικός κόσμος, ο οποίος στην τελευταία δεκαετία έχει αρχίσει να ζει μια ριζοσπαστικοποίηση, πώς αντιμετωπίζει την παρουσία τη δική σας, ενός ορθόδοξου κληρικού ανάμεσα του;

Ι.Θ.Γ': Την αντιμετωπίζει με σεβασμό και με αισιοδοξία. Διότι ελπίζει στην ορθόδοξη παρουσία.

Κ.Μ.: Ο αραβικός κόσμος ελπίζει στην παρουσία της Ορθοδοξίας;

Ι.Θ.Γ': Διότι γνωρίζει ένεκα θρησκευτικής παραδόσεως. Ο αραβικός κόσμος, ο μουσουλμανικός κόσμος έχει συγχρωτιστεί με την ορθόδοξη παράδοση, δεδομένου ότι οι Άραβες και οι Άραβες μουσουλμάνοι καυχώνται διότι κατόρθωσαν να κυριαρχήσουν μιας μεγάλης Αυτοκρατορίας με ένα τέτοιο μεγάλο πολιτιστικό μέγεθος.

Κ.Μ.: Όλα αυτά χρόνια έχετε ζήσει από κοντά και πάρα πολλές πολεμικές εντάσεις. Έχετε φοβηθεί ποτέ;

Ι. Θ. Γ': Όταν υπηρετείς μέσ' την Εκκλησία τι να φοβηθείς;

Κ.Μ.: Τί σχόλιο θα κάνατε για τον περιβόητο «πόλεμο των πολιτισμών»;

Ι.Θ.Γ': Δεν νομίζω ότι υπάρχει τέτοιο θέμα σύγκρουσης πολιτισμών. Αυτό είναι ένα φαινόμενο το οποίο έχει σχέση με την Παγκοσμιοποίηση. Και όλοι γνωρίζουν τί σημαίνει Παγκοσμιοποίηση. Σημαίνει αλλοίωση του ανθρωπίνου προσώπου το οποίο είναι εικόνα του Θεού. Σκοπός της Παγκοσμιοποίησης είναι ακριβώς το ανθρωπινό πρόσωπο που είναι εικόνα του Θεού να γίνει κάτι άλλο, εικόνα κάποιου άλλου...

Κ.Μ.: Τί μήνυμα, Μακαριώτατε, θέλετε να στείλετε στους Ορθόδοξους Έλληνες, στους Έλληνες γενικά που μας ακούνε από το Ραδιόφωνο της Εκκλησίας;

Ι.Θ.Γ': Να παραμείνουν σταθεροί στην Εκκλησία, στο θεσμό της Εκκλησίας, διότι η Εκκλησία είναι η πλέον ασφαλής άγκυρα, είναι ο πλέον ασφαλής χώρος που διαφυλάσσει την ελευθερία τους και το σεβασμό τον οποίο πρέπει να απολαμβάνει κάθε πρόσωπο, το οποίο είναι εικόνα του Θεού.

Εκ του Ραδιοφωνικού Σταθμού της Εκκλησίας της Ελλάδος